Fajon: Evropska perspektiva mora biti za ljudi bolj oprijemljiva že pred članstvom

12.5.2026 - | gov.si

Ministrica za zunanje in evropske zadeve Tanja Fajon je na srečanju skupine Prijatelji Zahodnega Balkana in držav Zahodnega Balkana v Bratislavi ponovila slovensko podporo širitvi EU in pozvala tiste države EU, ki še niso podprle slovensko-nemškega predloga za odločanje s kvalificirano večino pri določenih postopkovnih korakih v širitvenem procesu, da to storijo.

Fajon je – kot je že večkrat povedala – tudi tokrat izpostavila, da prihodnost Zahodnega Balkana nedvomno leži v Evropski uniji ter da mora EU v aktualnih geopolitičnih razmerah proces širitve pospešiti in narediti učinkovitejši. »Širitev danes ni več zgolj politični proces, temveč strateška naložba v mir, stabilnost, varnost in odpornost celotne Evrope,« je poudarila. Slovenija ostaja med najaktivnejšimi zagovornicami širitve EU. Ministrica je predstavila ključne slovenske pobude za pospešitev in racionalizacijo širitvenega procesa, med njimi skupno slovensko-nemško pobudo o učinkovitejšem širitvenem procesu (januar 2024), ki predvideva uporabo kvalificirane večine pri določenih vmesnih proceduralnih korakih pristopnih pogajanj. Fajon je pozdravila dejstvo, da pobudo danes podpira že 15 držav članic EU, kar predstavlja več kot polovico vseh članic EU. Ob tem je poudarila, da je cilj pobude povečati učinkovitost, predvidljivost in verodostojnost pristopnega procesa, ne pa zniževati standardov za članstvo.

Razmišljanje o poenostavitvi in modernizaciji

Slovenija skupaj z Avstrijo, Italijo in Nemčijo aktivno spodbuja tudi razmislek o poenostavitvi in modernizaciji širitvene metodologije. V ta namen so države podpisnice avgusta 2025 Evropski komisiji posredovale skupno pismo s pozivom k pripravi ambicioznih predlogov za pospešitev širitvenega procesa. Slovenija sodeluje tudi pri pobudi za poenostavitev delovnih metod delovne skupine za širitev, katere cilj je racionalizacija postopkov in učinkovitejše obravnavanje širitvenih vprašanj.

Spodbude in motivacija za državljane držav kandidatk

V razpravi o postopnem vključevanju držav kandidatk je ministrica poudarila, da mora evropska perspektiva postati bolj oprijemljiva tudi za državljane držav kandidatk še pred formalnim članstvom. »Potrebujemo močne, vendar dosegljive spodbude za partnerice in partnerje z Zahodnega Balkana, da izvedejo nepovratne reforme – spodbude, ki bodo motivirale ljudi,« je dodala Fajon. Slovenija podpira nadaljnje vključevanje držav Zahodnega Balkana v posamezne politike in sektorje enotnega trga EU ter meni, da lahko le verodostojen proces širitve spodbuja trajne reforme in krepi zaupanje javnosti v evropsko prihodnost regije. Ministrica je posebej poudarila pomen izvajanja konkretnih zavez do partneric in partnerjev Zahodnega Balkana, med drugim vključitve v mobilno gostovanje »Roam like at home«, ter izrazila podporo Načrtu za rast za Zahodni Balkan, ki spodbuja zbliževanje gospodarstev in postopno vključevanje regije v enotni trg EU.

Na srečanju, ki se ga je udeležilo sedem ministrov EU in šest visokih političnih predstavnikov držav Zahodnega Balkana, je Fajon poudarila, da sta širitev in varnost danes del iste strateške vizije – močnejše, varnejše in odpornejše Evrope. V luči vojne v Ukrajini, hibridnih groženj, kibernetskih napadov, energetskih izzivov in migracijskih pritiskov postaja širitev EU pomemben instrument

zagotavljanja dolgoročne evropske varnosti.

Slovenija pozdravlja visoko usklajenost večine partneric in partnerjev z Zahodnega Balkana s skupno zunanjo in varnostno politiko EU ter podpira nadaljnjo krepitev sodelovanja na področjih kibernetske varnosti, zaščite kritične infrastrukture, vojaške mobilnosti in odpornosti proti hibridnim grožnjam. Ministrica je kot primer uspešnega regionalnega sodelovanja izpostavila tudi Regionalni center za krepitev kibernetskih zmogljivosti Zahodnega Balkana (angleško Western Balkans Cyber Capacity Centre - WB3C).

Skupina Prijatelji Zahodnega Balkana združuje države članice EU, ki si prizadevajo za pospešitev evropske integracije regije in krepitev politične podpore procesu širitve.

Srečanje skupine Prijatelji Zahodnega Balkana in držav Zahodnega Balkana v Bratislavi | Avtor: Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve

https://www.gov.si/novice/2026-05-12-fajon-evropska-perspektiva-mora-biti-za-ljudi-bolj-oprijemljiva-ze-pred-clanstvom